

Lakatos Mária (Csonma)
Soha el nem múlt emlékek
Visszaemlékezés a gyerekkorra

Régebben a telepen sokkal jobb volt élni, lakni. Hiába volt sokkal több a vályogos ház, mint a szocpulos házak. Mivel az emberek tisztelték, becsülték egymást, és nem volt harag egymás közt. Nem volt az, hogy fiatalok, gyerekek cigiztek, drogoztak, alkoholt ittak. Akkoriban, emlékszem, nem volt kukája senkinek, sem konténer nem volt, de gyönyörű, szép tiszta volt a telep. Én egy kis vályogos házban nőttem fel öt testvéremmel, amit soha nem fogok elfelejteni, mert anyukám és apukám mindent megadott nekünk, ami tőlük tellett.

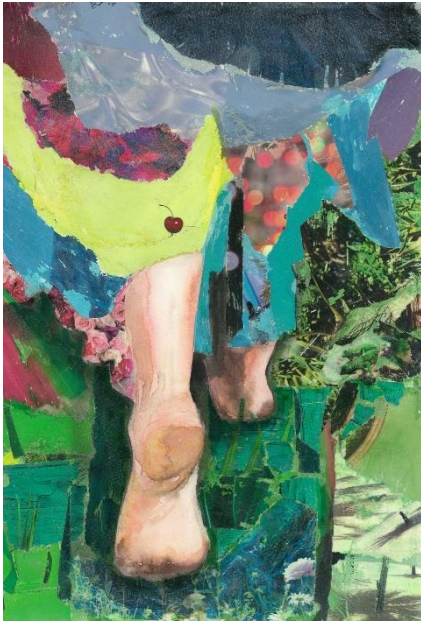
Akkoriban magyarok is laktak a telephez közel, és semmi konfliktus vagy veszekedés nem volt köztük. Sőt, náluk jártunk venni zöldségeket, tojást, krumplit, és mindig kaptunk a néniktől cseresznyét, almát, szőlőt, sőt volt úgy, hogy sütit is, aminek nagyon örültünk, és még meg is köszöntük! Nem volt az, hogy a magyarok félték a roma emberektől. Sőt, apukám és anyukám járt is egy öreg nénihez, akit Jolánka néninek hívtak. Jolánka néni nagyon szerette apukámat és anyukámat. Szinte úgy nézett apukámra, mintha az fia lett volna. Nagyon megbízott bennük.

Dolgoztak neki, apukám kertet ásott, fát vágott, boltba járt neki, anyukám pedig a tyúkokat etette, tyúkólakat meszelt, és kertészkedett. Sőt volt úgy, hogy minket is elvittek magukkal, és míg ők dolgoztak, addig Jolánka nénivel beszélgettünk. És kaptunk tőle mindig süteményeket, cukrokat, nápolyit, és amit mindig nagyon szerettem, sajtos tallért. Volt úgy, hogy vele ebédeltek bent a házában, egy asztalnál Jolánka néni, apukám és anyukám. Sőt anyukámtól kérdezte, hogy mit főzzön. Nekem és a húgomnak minden karácsonykor és mikulásnapkor készített ajándékot.

Idők múltán elköltöztünk a kis aranyos vályogos házunkból, és iskolás lettem, ahol csak egy évet jártam roma gyerekekkel. Mert anyukámnak és apukámnak köszönhetően jól nevelt és tiszta voltam, na meg persze okos is, és átraktak a magyarok közé. Emlékszem, nagyon nehezen fogadtak az osztálytársaim, és nekem is nehéz volt beilleszkedni. De soha nem fogom elfelejteni, hogy milyen büszke volt rám apukám, hogy magyarok közt jártam. Emlékszem, amikor elvitt magával iskola után Jolánka nénihez, és büszkén mondta neki, hogy magyarok közt járok iskolába, és még furulya szakkörre is járok. És elővettem a furulyámat, és elkezdtem furulyázni Jolánka nénihez. Akkor Jolánka néni azt mondta nekem, hogy megígéri, ha ballagni fogok, olyan ajándékot fogok tőle kapni, hogy egy életre nem fogom elfelejteni.

Emlékszem, egyszer volt anyák napi műsorunk a tornateremben. Persze minden osztálytársam anyukája ott volt, akik persze mind magyarok voltak. És amikor anyukám bejött a tornaterembe – akkor volt várandós az öcsémmel –, nagyon meglepődött, nem mert leülni köztük, csak állt. És odament hozzá egy anyuka, és megfogta a vállát, és ezt mondta neki:

„Gyere, ülj le köztünk, mert te is hozzánk tartozol, mivel a kislányod a gyerekekkel jár egy osztályba”. Hogy ne szégyellje magát.

De sajnos nem fejeztem be a nyolc osztályt, mert hülye voltam, és nem hallgattam a szüleimre, akik jót akartak volna nekem. Persze nem bántam meg a gyerekeimet, mert ők a mindenem, de ha vissza lehetne fordítani az idő kerekét, még mindig gyerek lennék, és befejeztem volna a sulit, és meglett volna apukám vágya, hogy ballagok el az iskolából. Hogy ezeket miért írtam le? Mert akkor nem tudtam, mi a hiány és mi a fájdalom, és mindannyian együtt voltunk boldogan, és ezeket szavakkal elmondani nem tudom.